

1. Kryterium bezwzględne - Zgodność z gminnym programem rewitalizacji.

Przy wyborze do naboru projektu znajdującego się na liście podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w Gminnym Programie Rewitalizacji ujętym na liście pozytywnie zaopiniowanych przez IZ FEO 2021-2027 jest oceniana zgodność.

Przy projekcie jest min. tytuł, lokalizacja, opisany problem obszaru, główny cel oraz opis przedsięwzięcia, prognozowane rezultaty, itd.

Opis przedsięwzięcia składa się z zakresu ujętego w kilkunastu bardzo szczegółowych podpunktach. Czy ten zakres bardzo szczegółowy musi być przepisany jeden do jednego, czy może na etapie projektowania zostać zmodyfikowany przy zachowaniu założonego celu i wskaźników?

Zakres projektu przedstawiony we wniosku o dofinansowanie powinien być co najmniej taki sam, jak zapisany w Gminnym Programie Rewitalizacji (GPR). Projekt złożony w ramach Działania 10.2 FEO 2021-2027 może uszczegóławiać zapisy zawarte w GPR, a nie odwrotnie.

Ponadto, zgodnie z zapisami kryterium bezwzględnego: **Zgodność z gminnym programem rewitalizacji** : Wsparciem zostanie objęty wyłącznie projekt wynikający z gminnego programu rewitalizacji (GPR), który pełni funkcję strategii IIT, opracowanego na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego, pozytywnie zweryfikowanego przez IZ FEO 2021-2027. GPR musi znajdować się na liście pozytywnie zweryfikowanych programów rewitalizacji w momencie złożenia wniosku o dofinansowanie projektu.

Zakres rzeczowy projektu zawiera się w opisie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w GPR, ujętych:

- a) na liście planowanych do realizacji podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, lub
- b) w charakterystyce pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Kryterium weryfikowane jest na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie i załączników i/lub wyjaśnień udzielonych przez Wnioskodawcę.

2. Czy w ramach naboru dla działania 10.02 „Rewitalizacja na obszarach miejskich” wsparcie będą mogły otrzymać projekty z zakresu:

- termomodernizacji budynków użyteczności publicznej lub komunalnej?
- zakup środka transportu dla osób ze szczególnymi potrzebami?
- wymiany opraw oświetleniowych na obszarze rewitalizacji, jako element większego projektu lub pojedynczego?
- chodniki wolne od barier architektonicznych?
- realizacja wydarzeń plenerowych jako element większego projektu?
- czy przedsięwzięcie zgłoszone przez powiat do GPR może być realizowane w formule partnerstwa, gdzie liderem jest gmina?
- renowacja zabytkowej infrastruktury?
- modernizacja i remont instalacji wodno-kanalizacyjnej, sanitariatów?

- **budowa stacji ładowania dla samochodów elektrycznych?**
- **budowa farmy fotowoltaicznej ?**

Zgodnie z aktualnym *Szczegółowym Opiszem Priorytetów FEO 2021-2027* (dalej: SZOP), dostępnym na stronie: <https://funduszeue.opolskie.pl/> (dokument może podlegać aktualizacji) w działaniu 10.2 FEO 2021-2027 możliwa jest realizacja następującego typu przedsięwzięcia:

- fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, mająca na celu realizację kompleksowych, zintegrowanych działań na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowanych terytorialnie i prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Podstawą realizacji projektów rewitalizacyjnych będą gminne programy rewitalizacji (dalej: GPR). Wsparciem będą mogły być objęte wyłącznie projekty wynikające z GPR-ów, które uzyskały pozytywną opinię Instytucji Zarządzającej (IZ) FEO 2021-2027 i zostały wpisane do wykazu GPR-ów prowadzonego przez IZ FEO 2021-2027.

Wszystkie działania realizowane w ramach projektu będą musiały wpisywać się w ww. typ przedsięwzięcia, a jednocześnie wynikać z pozytywnie zaopiniowanego (umieszczonego w wykazie) GPR. Proszę mieć to na uwadze analizując odpowiedzi na poszczególne pytania szczegółowe (podpunkty).

Lista pozytywnie zaopiniowanych GPR znajduje się na stronie: <https://funduszeue.opolskie.pl/> w zakładce: Poznaj Program à Rewitalizacja. Projekt będzie musiał być zgodny również z warunkami realizacji projektów określonymi w SZOP, regulaminem wyboru projektów (wraz z załącznikami i innymi dokumentami obowiązującymi w naborze) oraz kryteriami wyboru projektów. Kryteria wyboru projektów znajdują się na ww. stronie internetowej w zakładce: Komitet Monitorujący. Pomocne informacje na temat rewitalizacji publikowane są również na stronie: <https://rewitalizacja.opolskie.pl/>.

Na ten moment, bez Regulaminu wyboru projektów i załączników do Regulaminu, trudno jest jednoznacznie odpowiedzieć na niektóre pytania szczegółowe dotyczące zakresu projektu. Zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027* wydatek jest kwalifikowalny m.in., jeżeli „spełnia warunki określone w programie i SZOP oraz regulaminie wyboru projektów, jest niezbędny do realizacji celów projektu (...)”.

Kwalifikowalność niektórych wydatków zależeć będzie od konstrukcji całego projektu oraz przedstawionego przez Państwa uzasadnienia, które oceni Komisja Oceny Projektów (dalej: KOP). Ostatecznej oceny kwalifikowalności wydatków dokonuje ekspert na etapie oceny merytorycznej na podstawie zapisów pełnej dokumentacji projektowej.

Mając to na uwadze, poniżej odnosimy się do poszczególnych elementów Pani pytania w takim zakresie, jaki jest możliwy na podstawie opublikowanych na ten moment dokumentów.

- **termomodernizacji budynków użyteczności publicznej lub komunalnej?**

SZOP zawiera wprawdzie zapis, że działania rewitalizacyjne powinny uwzględniać cele „czystego powietrza, w tym zapewnienie m.in. standardów efektywności energetycznej budynków”, jednak biorąc pod uwagę, że efektywność energetyczna budynków wspierana jest w innych działaniach FEO 2021-2027 (2.1, 2.2, 2.7), w działaniu 10.2 FEO 2021-2027 nie

będą wspierane przedsięwzięcia związane stricte z termomodernizacją budynków użyteczności publicznej.

▪ ***zakup środka transportu dla osób ze szczególnymi potrzebami?***

Zakup środka transportu nie wpisuje się w typ przedsięwzięcia możliwy do realizacji w działaniu 10.2 FEO 2021-2027, tj. fizyczną regenerację i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, mającą na celu realizację kompleksowych, zintegrowanych działań na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowanych terytorialnie i prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

▪ ***wymiany opraw oświetleniowych na obszarze rewitalizacji jako element większego projektu lub pojedynczego?***

Proszę zwrócić uwagę, że inwestycje związane z oświetleniem ulicznym można realizować w innych działaniach FEO 2021-2027 (2.7, 3.1 i 3.2 – dla ZIT, tj. Aglomeracji Opolskiej). To, czy tego typu inwestycję będzie można zrealizować w działaniu 10.2 FEO 2021-2027 będzie zależało od jej wpisywania się w typ przedsięwzięcia („fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych...”), uzasadnienia w kontekście realizacji całego projektu oraz oceny KOP.

Należy też podkreślić, że zgodnie z kryterium bezwzględnym o nazwie: „Wpływ projektu na zasadę zrównoważonego rozwoju” projekt musi mieć pozytywny (w uzasadnionych przypadkach – neutralny) wpływ na zasadę zrównoważonego rozwoju.

Ponadto, za zastosowanie w projekcie rozwiązań energooszczędnych można uzyskać dodatkowe punkty w kryterium premiującym o nazwie: „Realizacja założeń Nowego Europejskiego Bauhausu”.

▪ ***chodniki wolne od barier architektonicznych?***

Zgodnie z SZOP, „możliwe będzie wsparcie budowy nowych dróg rowerowych, ciągów pieszych lub pieszo-rowerowych (również na obszarach miejskich)” oraz „projekty będą uwzględniać standardy dostępności: architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-promocyjnej”.

Ponadto, zgodnie z kryterium bezwzględnym o nazwie: „Projekt będzie miał pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępność dla osób z niepełnosprawnościami”:

„Sprawdza się, czy Wnioskodawca wykazał, że projekt będzie miał pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępność dla osób z niepełnosprawnościami. Przez pozytywny wpływ należy rozumieć: zapewnienie dostępności infrastruktury, środków transportu, towarów, usług, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz wszelkich innych produktów projektów (w tym także usług), które nie zostały uznane za neutralne, dla wszystkich ich użytkowników/użytkowniczek, zgodnie ze standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027, stanowiącymi załącznik nr 2 do Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027. Ponadto, bada się zgodność projektu z koncepcją uniwersalnego projektowania w przypadku stworzenia nowych produktów, stosowania racjonalnych usprawnień, o ile wymaga tego charakter projektu. Sprawdza się, czy wytworzona w ramach projektu infrastruktura zwiększa dostępność i eliminuje bariery dla osób niepełnosprawnych. Bada się, czy założenia

projektowe uwzględniają równy dostęp dla wszystkich, z uwzględnieniem potrzeb tych użytkowników, których funkcjonowanie jest w jakimś aspekcie ograniczone. Dopuszcza się, w uzasadnionych przypadkach, neutralny wpływ produktów projektu (w tym także usług) na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępność dla osób z niepełnosprawnościami. Jeżeli Wnioskodawca uznaje, że któryś z produktów projektu (w tym także usług) ma neutralny wpływ na realizację tej zasady, wówczas taka deklaracja wraz z uzasadnieniem musi być zamieszczona w treści wniosku o dofinansowanie. W takim przypadku ocenione zostanie, czy ww. uzasadnienie można uznać za adekwatne i wystarczające. Uznanie neutralności określonych produktów (usług) projektu nie zwalnia jednak beneficjenta ze stosowania standardów dostępności dla realizacji pozostałej części projektu, dla której standardy dostępności mają zastosowanie”.

Ponadto, za poprawę dostępności danej przestrzeni można uzyskać dodatkowe punkty w kryterium premiującym o nazwie: „Realizacja założeń Nowego Europejskiego Bauhausu”.

▪ ***realizacja wydarzeń plenerowych jako element większego projektu?***

Organizacja wydarzeń plenerowych nie wpisuje się w typ przedsięwzięcia możliwy do realizacji w działaniu 10.2 FEO 2021-2027, tj. „fizyczną regenerację i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych...”.

▪ ***czy przedsięwzięcie zgłoszone przez powiat do GPR może być realizowane w formule partnerstwa, gdzie liderem jest gmina?***

Zgodnie z kryterium o nazwie: „Zasadność zawarcia partnerstwa w ramach projektu (jeśli dotyczy)”:

„W celu wspólnej realizacji projektu może zostać utworzone partnerstwo przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe. Udział partnerów nie może polegać wyłącznie na wniesieniu do jego realizacji tych zasobów, niezbędna jest realizacja przez partnera/ów zadań merytorycznych zaplanowanych w ramach kosztów bezpośrednich i tym samym korzystanie przez partnera/ów projektu z dofinansowania UE, które musi być przewidziane dla partnera/ów w budżecie projektu”.

Zarówno Wnioskodawca, jak i Partner (Partnerzy) muszą być podmiotami uprawnionymi do złożenia wniosku o dofinansowanie w danym naborze wniosków. Na ten moment listę potencjalnych beneficjentów (podmiotów, które mogą ubiegać się o wsparcie) znajdzie Pani w SZOP (s. 239) i harmonogramie naborów wniosków. Na liście tej znajdują się jednostki samorządu terytorialnego, a zatem zarówno gmina, jak i powiat wpisują się w typ beneficjenta dla działania 10.2 FEO 2021-2027.

Zasady zawierania partnerstw są opisane w art. 39 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. Dodatkowe informacje mogą pojawić się w dokumentacji naboru wniosków.

Jeśli spełnione zostaną zasady zawierania partnerstw(a) i partnerstwo takie będzie zasadne, możliwa będzie wspólna realizacja projektu. Proszę jednak zwrócić uwagę, czy w GPR został wskazany podmiot realizujący dane przedsięwzięcie. Jeśli tak, należałoby przeanalizować, czy we wniosku złożonym w ramach działania 10.2 FEO 2021-2027 będzie to ten sam podmiot (tj. czy zachowana zostanie zgodność projektu z GPR).

Proszę również zauważyć, że za partnerstwo projektowe można otrzymać dodatkowe punkty w kryterium premiującym o nazwie: „Projekt realizowany w partnerstwie”.

▪ ***renowacja zabytkowej infrastruktury?***

O ile zadanie będzie wpisywać się w typ przedsięwzięcia („fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych...”), będzie wynikać z pozytywnie zaopiniowanego GPR, spełnione będą bezwzględne kryteria wyboru projektów i wszystkie obowiązujące w naborze warunki, to będzie możliwe do realizacji w działaniu 10.2 FEO 2021-2027, przy czym ostatecznie kwestie kwalifikowalności i zasadności wydatków będą oceniane przez eksperta na etapie oceny merytorycznej.

▪ **modernizacja i remont instalacji wodno-kanalizacyjnej, sanitariatów?**

Jak w pytaniu wyżej.

▪ **budowa stacji ładowania dla samochodów elektrycznych?**

Budowa infrastruktury ładowania pojazdów bez emisyjnych/zeroemisyjnych wspierana jest w innych działaniach FEO 2021-2027 (3.1, 3.2, 4.2) i nie wpisuje się w typ przedsięwzięcia możliwy do realizacji w działaniu 10.2 FEO 2021-2027.

▪ **budowa farmy fotowoltaicznej?**

Budowa i rozbudowa OZE w zakresie wytwarzania energii elektrycznej wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci (promieniowanie słoneczne: nie więcej niż 0,5 MWe) wspierana jest w działaniu 2.7 FEO 2021-2027 i nie wpisuje się w typ przedsięwzięcia możliwy do realizacji w działaniu 10.2 FEO 2021-2027.

Proszę mieć na uwadze, że ostateczne warunki dotyczące przygotowania wniosków o dofinansowanie znajdują się w dokumentacji, która zostanie opublikowana w dniu ogłoszenia naboru wniosków.

3. Poniższe pytania dotyczą kryterium merytorycznego do działania 10.2 Rewitalizacja na obszarach miejskich.

Kryterium merytoryczne szczegółowe (punktowane):

1. Komplementarność projektu - w ramach kryterium premiowana będzie komplementarność projektu z innymi przedsięwzięciami realizowanymi/zrealizowanymi na danym terenie przez wnioskodawcę lub inne podmioty.

0 pkt – projekt nie jest komplementarny z innymi projektami;

1 pkt – projekt jest komplementarny z jednym projektem;

2 pkt – projekt jest komplementarny z dwoma lub więcej projektami lub z jednym projektem wdrażanym w programie Interreg;

3 pkt – projekt jest komplementarny z dwoma lub więcej projektami, w tym z projektem wdrażanym w programie Interreg.

Proszę o udzielenie odpowiedzi na pytania:

a) Komplementarność projektu z innymi przedsięwzięciami na danym terenie przez wnioskodawcę. Co oznacza dany teren? Czy to jest obszar miasta, gminy czy obszar rewitalizacji?

Wskazany w kryterium dany teren to obszar gminy, w której realizowany będzie planowany przez Beneficjenta projekt rewitalizacyjny, wynikający z GPR pozytywnie zaopiniowanego przez IZ FEO 2021-

2027. Wskazanie danego przedsięwzięcia komplementarnego musi mieć logiczne powiązanie z inwestycją planowaną we wniosku o dofinansowanie.

b) Przyznawane są 2 punkty jeżeli projekt jest komplementarny z jednym projektem wdrażanym w programie Interreg. Co oznacza, że projekt jest wdrażany w programie? Czy to oznacza że, jest obecnie realizowany czy został zrealizowany? Jak to wykazać, że projekt jest wdrażany w programie Interreg?

To, że projekt jest wdrażany w programie oznacza, że projekt jest w trakcie realizacji lub został zakończony. Wykazać natomiast należy to poprzez odpowiedni zapis we wniosku o dofinansowanie, tj. podać tytuł projektu, wnioskodawcę, nazwę projektu, partnera/partnerów projektu oraz czego projekt dotyczy/dotyczył.

4. W związku z zainteresowaniem ze strony Gminy aplikowaniem w ramach naboru z Działania 10.2 Rewitalizacja na obszarach miejskich proszę o wyjaśnienie w poniższym zakresie.

Gmina posiada w swoim zasobie duży obiekt Centrum Edukacji Ekologicznej i Krajobrazu Historycznego skupiający placówki świadczące szeroki zakres usług: edukacyjnych (szkoła muzyczna), kulturalnych (siedziba ośrodka kultury), sportowych (sala widowiskowo-sportowa), administracyjnych (siedziba jednostki obsługującej szkołę) oraz stanowiący około jej 50% powierzchni nieużytkowany budynek byłego gimnazjum.

W ramach inwestycji z Działania 10.2 planuje się przebudowę tegoż istniejącego budynku byłego gimnazjum oraz jego adaptację na siedzibę Urzędu Miejskiego oraz Ośrodka Pomocy Społecznej wraz z rozbudową o nowe powierzchnie (nowe wejście główne z holem, pionowe okna oraz wyjście boczne) tworząc z pozostałymi usługami de facto jedno Centrum Usług Wspólnych.

Zamierzone prace przyczynią się w sposób oczywisty do nadania budynkowi nowej funkcji społecznej oraz m.in. do jego pełnego udostępnienia dla osób z niepełnosprawnościami.

Mając na względzie brak literalnych zapisów w założeniach dla Działania 10.2 wykluczających możliwość nadania ww. funkcji wspieranym obiektom, proszę o informację/potwierdzenie, czy przedsięwzięcie w przedstawionym kształcie będzie kwalifikować się do możliwości uzyskania dofinansowania?

Projekt musi się wpisywać w typ przedsięwzięcia, tj. fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, mająca na celu realizację kompleksowych, zintegrowanych działań na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowanych terytorialnie i prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji. Kwalifikowalność zaplanowanych w projekcie inwestycji zostanie oceniona przez eksperta na etapie oceny merytorycznej.

Należy mieć na uwadze, że wsparcie w zakresie infrastruktury społecznej musi prowadzić do realizacji celów Programu FEO 2021-2027, w tym w obszarze deinstytucjonalizacji.

Jednocześnie informuję, iż podczas prac Komisji Oceny Projektów eksperci dokonają oceny m.in. kwalifikowalności kosztów – w oparciu o aktualnie obowiązujące wytyczne oraz dokumentację konkursową.

5. W kontekście planowanego naboru wniosków o dofinansowanie projektów w ramach działania 10.2 Rewitalizacja na obszarach miejskich Programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, uprzejmie proszę o odpowiedź na pytanie na jakim etapie oceny wniosku weryfikowany będzie warunek wpisania zadania/ inwestycji wynikającej z Gminnego Programu Rewitalizacji do Wieloletniej Prognozy Finansowej (Art. 21. Ustawy o rewitalizacji)?

W związku z zapytaniem dotyczącym planowanego naboru wniosków o dofinansowanie projektów w ramach działania 10.2 Rewitalizacja na obszarach miejskich programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 (FEO 2021-2027) informuję, że Instytucja Zarządzająca (IZ) programem Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 nie obliuguje wprost Wnioskodawcy do przedstawienia na dzień złożenia wniosku dokumentu potwierdzającego wpisanie zadania/inwestycji wynikającej z Gminnego Programu Rewitalizacji do Wieloletniej Prognozy Finansowej, do czego zobowiązuje jednostki samorządu terytorialnego (JST) art. 21 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2024 poz. 278 t.j.). Co do zasady, złożony wniosek powinien być spójny z właściwymi celami sformułowanymi w dokumentach o charakterze strategicznym w danym sektorze i/lub w danym regionie, jeżeli występują.

Trzeba jednak pamiętać, że przystępując do naboru wniosków w ramach danego działania, Wnioskodawca musi zapewnić posiadanie wystarczających środków finansowych, gwarantujących płynną i terminową realizację projektu przedstawionego we wniosku. Na etapie oceny projektu może złożyć w tym zakresie oświadczenie lub potwierdzić ten fakt, przedstawiając odpowiedni dokument zabezpieczający. W przypadku JST będzie to kopia uchwały budżetowej na dany rok poświadczona za zgodność z oryginałem.

Jeśli realizacja projektu obejmuje okres dłuższy niż jeden rok, dokumentem potwierdzającym posiadanie środków zabezpieczających realizację projektu jest właśnie kopia podjętej uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata realizacji projektu wraz z Wieloletnią Prognozą Finansową stanowiącą załącznik do uchwały budżetowej. W uchwale powinna być wymieniona dokładna nazwa zadania objętego wnioskiem oraz podana kwota przeznaczona na finansowanie w poszczególnych latach.

Dokumenty potwierdzające zabezpieczenie środków na realizację projektu należy dostarczyć w terminie 30 dni od dnia przyjęcia przez Zarząd Województwa Opolskiego – IZ FEO 2021-2027 Uchwały o wyborze projektów do dofinansowania.